

Quinta pars de mystica

tiam inueniem⁹ q^o si an^o stare possit in ar^o
ce intelligentie sine delapsu i inferiora/ ipsa
poterit libero intuitu circūquaq³ semet dif
fundere. nūc ante/ nūc retro/ nūc dextrosū
nūc sinistrosū. Et hic est ocul⁹ p^oteplatois
q^o in Adā ante lapsum vinacissim⁹ purissi
m⁹ et expeditissim⁹ fuerat. Nūc ve nobis.
Tot⁹ fere extinet⁹ ē sicut ocul⁹ rōnis obte
nebrat⁹ r ocul⁹ sensualitatis fere corrupt⁹.
¶ Attēdam⁹ rursus in hac silitudie/ quem
admodū hō stans in supcilio mōtis talis
videt libere cū volet/ nō soluz ea q^o iuxta se
sunt. s³ etiā ea q^o subtus se agunt. Et multo
liber⁹ multoq³ clar⁹ q^o habitātes inferi⁹.
īmo puz ab impuro/ claz a tenebroso secer
net. q^o ap^o ad inferiores v^l nunq³ v^l raro
fit. Nō aliter aīa que i arcē intelligentie pue
hi meruerit et illic fixa steterit/ spectabit ve
luti defursum ea oīa q^o in rōe et sensualitate
agunt. Judicabit insup i luce sua r p lucē
suā de oīb⁹ q^o regulis abstractis. r etnis
innitit⁹ fm q^o habēt regulari cetera omnia
¶ Exempla ad h^o sumi possent in oīi arte
habēte reglas suas. fm q^o iudicant periti
in arte hac v^l illa de singularib⁹ spectanti
bus ad artē suā. q^o vtiq³ nequnt imperiti.
Ille p^oerea q^o pncipioz noticiā clarā et pfe
ctam haberet/ videret in eis r p ea cōclusio
nes ab eis deducibiles/ clar⁹ q^o ipse cōclusi
ones in se videat ab eis q^o nō p pncipia cō
clusiōes earūdem acceperūt. ¶ Ex his pa
tefactū habem⁹ quo pacto p^oteplatois oeu
lus facil⁹ est et expedit⁹ dū habet/ q^o acq³
sicio sit difficillima. ¶ Patz insup in q^o vi aīe
reponit. qz in vi supiori cognitua aīe q^o in
telligentia noiat. Iste enī ocul⁹ nō solū in
telligibilia r abstracta/ s³ etiā ea que i ratōe
r sensu sūt aspiciūt. q^o alio mō q^o ratio r
aliter q^o sensus v^l imaginatio. ¶ Existio sic
intelligere eos q^o dicūt duas eē species p^o
teplatois r imaginatois. duas in rōe r duas
in luce intelligentie. Hoc q^o p^oteplatois nō qn
oīs p^oteplatio fiat in luce r p lucē intelligē
tie. s³ qz p obiectoz varietate hmōi species
p^oteplatois variari noscunt⁹ hec ponunt.

Consideratio. xxx.

ponit qd sit pprie p^oteplari/ r quō circa eā
erratur.

La

Abstractio qualē p^oteplatio req³
rit p^opleri neq³ p imaginatōnem
neq³ p solā rōem q^o virtus ē supi
or. Itaq³ sicut ratio virt⁹ est su

pior et abstractior q^o sensualitas v^l imagi
natio. qm p^o abstrahere qd dīrates rez a cō
fusione accidētū/ r formare p^ocept⁹ specifi
cos r generales absolutos. qd nō p^o imagi
natio. Sic vis illa que ponit supior ad ra
tionē r noiat intelligentia adhuc abstracti
or est q^o ratio/ que i actib⁹ rōis abstractis a
fantasmatib⁹ trāsīt ad cognitōem eternozū
r incorporeozū/ que nullā habēt fantasma
tū illusionē. et h^o dū irradiatōnem suscipit
ab inferiori. quia duz supiori et diuina luce
suffundit nō oportet. ¶ Ex hoc p^ospicū est
q^o p^oteplatio inepte querit p solā imagina
tionē. et impfecte p solā ratōem. q^o vis v^l r
q^o virtus adiuuat/ si limitib⁹ suis p^onta ē.
Quos si q^o voluerit supgredi/ reddat ho
mo vel fantasti⁹ v^l insan⁹ in imaginatōe.
v^l erronee iudicās in ratōe. sicut apud nō
nullos visū est. qui dū inseq³ credunt eleu
tissimos viros r abstracissimos i suis mō
dis cognoscēdi/ negligunt aut tenere mō
dū eorūdem i abstracte viuēdo r vtilia stu
dendo et p^ouertēdo se ad se r sup se/ nihil ali
ud referūt nisi fantasias r errores/ quantū
libet ipi deuatozū doctorum verba tenere
videant. Fit enī apud talē quemlibet il
lud virgilianū de insana vate. dat (inq³) si
ne mente sonum. Et hoc est q^o reddit mul
tos ex eis qui dicunt formāzantes in fa
bulam et risum/ imo in insaniā. quia p so
lam imaginatōnem r rationē querunt illud
quod per intelligentie depuratōnem erat in
ueniendū. Quō autē intelligentie depura
tio et qualiter fiat/ postorius quantū domi
nus cōcesserit aperitur.

Quinta pars prin

cipalis agit de tribus oculis aīe et trib⁹ af
fectionib⁹ correspōdentib⁹ in. xxvi. r. xxvii
consideratōne. Ordine vero. xxvi. conside
ratio ponens tres cognoscēdi modos fm
tria genera hominū ad hos dispositos.

Res cognoscendi modi sunt q^o
rum vnus animalis dicit⁹ v^l rōis
maxime oculo carnis. Ali⁹ rati
onalis vtens plus oculo rōis

Tercius spiritualis vtens oculo contem
platois/ sicut distinxerūt diuini homines
tres oculos et tres viuēdi modos. De his
Augustin⁹ in libro de vera religioe. Bern
ad fratres de monte dei carthusienū. Et hu
go in suo de sacramentis. et sup ecclesiastē.
Uidem⁹ itaq³ quosdā ex hominib⁹ viuere

non eleuati q̄ bruta. Solis enim sensib⁹
ytunt/ aut eos solos insequunt. Alij mag⁹
insequunt rōez intelligētes abstractas regu-
las artū ⁊ sciaz. Tercij vltra hec omnia ele-
uant se sup rōem in q̄ndam regionē etnita-
tis ⁊ pspicabilitatis. ⁊ sup oēm fluitatōem
⁊ p̄fusione infinitā desiderioꝝ ⁊ cogitatio-
nū. in aurā q̄ndā libertatis serenā assurgūt
⁊ euolat. ⁊ iam nō min⁹ videt differre eorū
vita a ceteris hoib⁹ q̄ distant hoies a pecc-
rib⁹. Sꝫ q̄s est h̄ de⁹ optime et laudabim⁹
cū: Ille sol⁹ est quē tu eduxeris de tenebris
⁊ vmbra mortis. et vincula ei⁹ passionū di-
ruperis noxiarum.

Consideratio. xxvii

ponit illa q̄ vident specie cē mētales affecti-
ones sꝫ nō sūt. ⁊ iō int eas ponit differētiā

D Rib⁹ p̄notatis p̄scēdi modis
q̄ sunt/ cogitatio/ meditatio/ p̄-
platio. tres affectōnis maneries
correspōdent / q̄ sunt cupido v̄l

libido seu p̄cupiscētia. scdo deuotio v̄l con-
tritio seu p̄pūctio aut orō. tercio dilectio. sū-
q̄cūq; sꝫ extatica et anagogica. id ē sursum
duccs ⁊ rapiēs in diuina. Si de re p̄stiterit
peto vt nō magnope calūnia fiat de noib⁹.
nō enī accepi ab alijs talē circa affect⁹ disti-
ctōem nominū. quēadmodū de cognitōi-
bus repio. Sed tū interim dicam⁹ q̄ sic
cogitatio est improuid⁹ animi obtutus ad
euagatōem p̄nūs. Ita p̄scēnt ad talē cogi-
tatōem si sit de obiecto delectabili seq̄tur af-
fectio iprouida et vaga sine vtilitate ⁊ fru-
ctu. et hoc mihi satis cōgrue videt appel-
lari libido seu cupido v̄l p̄cupia. Porro
ad meditatōem q̄ est puidus aie obtut⁹ in-
uitatis inq̄sitōe ⁊ celestū rex inuentōe ve-
hementer occupat⁹ / seq̄tur q̄daz affectio
alia a pozi ad res taliter q̄sitas ⁊ inuentas
si nō sit indispositio aie Et hec affectio ē p-
uida ⁊ nō vaga cū difficultate ⁊ fructu. Et
hec interim vocet deuotio v̄l p̄pūctio aut
oratio. id ē affectus pi⁹ ⁊ hūilis vchemēter
⁊ fortiter tendēs ⁊ nitēs i amore p̄me veri-
tatis ⁊ bonitatis. Deniq; p̄tēplatio q̄ est
libera ⁊ expedita p̄sideratio eoz q̄ medita-
tio cū ingēti difficultate p̄q̄rit/ habz suā af-
fectōem in aia disposita/ suāq; dilectōez si-
militer liberā purā expeditā ⁊ abstractam.
Et hac rōe vocari p̄t extatica dilectō v̄l in-
bilatio. que vltra deuotōem addit facilita-
tem et iocunditatē inestimabilē ⁊ inēp̄ssi-

bilē/ et erupantē omnē sensum. Et hec ē sa-
pientia dei i mysterio abscondita. Nec est
mystica theologia quā q̄rim⁹ q̄ ad anago-
gicas ⁊ supmētales excessus deducit/ quā
aliqui nomie charitatis /aliqui charitatiui
amoris lego noie appellatā. Prop̄rea non
fallit q̄ dicit p̄tēplationem sine dilectōe no-
men p̄tēplatiōis nō mereri. Sꝫ nos vnuz
ab altero secernim⁹ / vt p̄ciosior habeat inq̄-
sitiō v̄tatis. et cognoscam⁹ qm̄ approp̄a-
te loq̄ndo sicut cōtēplatio est in vi cogniti-
ua intelligētie. sic i vi affectiua correspōdē
tereponit mystica theologia

Sexta pars prin-

cipalis agit d̄ acq̄sitōe mystice theologie ⁊
de ei⁹ decē d̄ntijs ad theologiā speculati-
uam a. xxviiij. vsq; ad. xxxv. p̄sideratōnem.
Ordine p̄o p̄sideratio. xxviiij. v̄ndit modū
p̄ueniēdi ad mysticā theologiā eāq; pluri-
bus diffinit diffinitōib⁹.

E Dgnitio dei per theologiā my-
sticam melius acquir̄t per pe-
nitentē affectū q̄ per inuestigan-
tem intellectū. Ipa quozq; ceter⁹

paribus eligibilior est et p̄fectior q̄ theolo-
gia symbolica vel p̄p̄ria/ de qua est contē-
platio. Sicut dilectio p̄fectior est cognitō-
ne / et voluntas intellectu/ et charitas fide.
Hec secūda pars pronūc supponit/ q̄uis
nō sim nescius de pbabilitate positōis op-
posite apud multos et magnos. Sed pro
prima parte cui correspōdet deductō ad q̄-
situm/ nullus ambigit quin depuratio seu
purgatio potentie affectiue fiat per feruorē
penitentie in cōpunctōe cōtritōe ⁊ oratōe
que rugire facit a gemitu cordis. Et q̄uis
dicat p̄pheta. In meditatōne mea exarde-
scet ignis. s. dilectōnis. meditatio hec nō p-
veritatis inquisitōne attenda/ sicut descri-
psimus. sed magis p̄ compunctōne sequē-
te sumpta est. Hui⁹ aut cōpunctōis diffi-
cultas magna est valde apud nō exercita-
tos/ et eos qui corruptos adhuc habēt ser-
sus ab adolescentia. Quēadmodū enim li-
gna viridia a quo plena humore vix reci-
piunt calorē ignis/ vt in similitudinē ei⁹ acce-
dantur. sed p̄cedūt exufflatōes mltiplices.
p̄uia est etiā depulsio humiditatis talis ac-
euaporatio. sic existimare p̄uenit de eo qui
calorē sp̄ssancti i se recipere dz. et fm cū trā-
situs est in amorē purū et piū/ si nōdum
desiccatus sit a sordidis affectōibus. ⁊ hoc